Ч. 203 (13.151). Львів, вівторок 13. вересня 1932. Poczłowa opłata kapłacono ryczałtem. Рік LIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 4·00 зол. Чвертьрічно 12·00 „ Піврічно 24·00 „ Річно 48·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці і вемер. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-28. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед новим шкільним плєбісцитом.

Відомий закон з 31. липня 1924. р. про т. зв. шкільний плебісцит на східних окраїнах Польщі давав змогу національним меншинам (українцям, білорусам і литовцям) кожного року переводити шкільні плебісцити з домаганням своєї рідної викладової мови у державних школах. Очевидно для шкільних і адміністраційних властей було не на руку таке постійне активізування шкільної справи. Тому розпорядок президента з 29. вересня 1930 р. (В. з. Р. П. ч. 80 поз. 644) доповнює ст. 3 дотичного плебісцитового закону такою постановою:

„Змінити мову навчання можна не скорше, як після 7 літ, числячи від дати управосильнення останнього оречення, що устійнило мову навчання в даній школі".

Таким чином розпорядок президента на 7 літ стабілізує „устійнену" раз мову навчання в дотичній школі.

І тепер саме 7 літ минає від часу переведення відомого першого масового шкільного плебісциту в 1924—25 шк. році, коли то — не дивлячися на рішучу поставу українського громадянства — уряд братів Ґрабських переважне число українських поперемінював на школи польські чи утраквістичні (що на одно виходить). Очевидно не всі дотичні рішення запали вже у 1925 р., деякі прийшли в рік-два або й більше. До тогож у цілій низці шкіл перемінили українську викладову мову на польську чи утраквістичну ще перед 1924—25 шк. роком на підставі рішень вадних громадських комісарів, а є й такі школи, що в них без виразних рішень від давна ввели польський чи утраквістичний виклад, хоча по числу українських учнів та по волі їхніх батьків повинна там бути українська викладова мова. У всіх тих випадках назріла вже змога в цьому 1932—33 шк. році (до кінця грудня 1932) перевести поновний шкільний плебісцит з домаганням української викладової мови в школах.

Та не дивлячись на цей фактичний стан справи — зайшла в біжучому році ще одна преважна подія, яка якнайбільше активізує шкільну справу. Маємо на думці реформу державного і приватного шкільництва в Польщі, яка по части вже введена а по части переводиться в життя. Ця нова шкільна реформа з уніфікаційними тенденціями, не звертаючи уваги на окремі меншостеві права загарантовані конституцією та міжнародніми договорами, створила нову важку ситуацію. Висловитися в цих справах — це нині необхідний обовязок цілого українського загалу. Тому міродайні українські чинники слушно піднесять, що у звязку з нововитвореною ситуацією треба перевести наново загальний шкільний плебісцит, щоби таким робом в леґальний спосіб засвідчити перед польськими державними чинниками і перед цілим культурним світом *нестримну волю за українською школою.*

Хтож має дати почин до цієї акції і занятися її переведенням?

Одинока наша статутова орґанізація „Рідна Школа" має у своїх статутах застережену оборону українського шкільництва й учительства. Вона переводила перший великий плебісцит і всі дальші плебісцити та своєю правною обороною стояла у безнастанному контакті з українським громадянством у всіх шкільних справах. „Рідна Школа" й нині повинна занятися тією дуже актуальною і преважною справою та переведення шкільного плебісциту взяти у свої руки.

Очевидно це не вузькорідно-шкільна, але загальнонаціональна справа. Тому на допомогу „Рідній Школі" повинні піти всі українські політичні партії та суспільні, культурні а навіть економічні орґанізаці з цілим своїм дотичним апаратом.

В цю важку переломову хвилю весь український нарід повинен і мусить сказати своє тверде слово, домагаючись непохитно української школи. Сказати так рішуче і в такій формі, щоби про це не було ніяких сумнівів ані в краю, ані за кордоном.

——o——

Голод і руїна в УСРР.

Масова втеча перед голодом. — Історія мартирольоґії одної родини.

I.

Нині вже для нікого не є таємницею те жахливе становище, в якому находиться Велика Україна під московсько-більшовицькою владою. Всі заходи заховати невідомою для ширшого світу трагічну дійсність повної господарської руїни краю, який ще так недавно був одним із найбогатших у цілому світі, нічого не помогли, бо в XX-му столітті ніяким муром брехні та пропаґандивного обману правди не сховаєш. Вона все одно вийде на світ сама ріжними шляхами.

Вміючи читати совітські часописи, визнаючись з офіційних совітських матеріялах, ми вже давно на підставі таки їх власних документів передбачили, що господарство України катастрофально котиться у прірву повної загибелі, а її людність до остаточного зубожіння. Нас не могло обманути все те декоративне будівництво ріжних промислових „ґіґантів", „збіжевих фабрик", „тракторних станиць" і т. і., бо ми ясно бачили, що поруч з ним ішов безупинно процес безоглядної ліквідації головного рушія всякої господарки, творчої і самодіяльної волі та ініціятиви населення. Наші передбачення останніми часами все частіш і частіш почали знаходити підтвердження в ріжних публікаціях закордонних діячів та журналістів, що мали нагоду побувати в СРСР та заїхати і на Україну.

Але найбільш життеві та переконуючі докази і свідоцтва того, що тепер діється на Україні дали ті збігці, які впродовж всього 1932 року переходять совітські кордони масово, гинуть на кордонах, а проте все йдуть та йдуть...

— Що ви собі думаєте, п. професоре, — говорив мені один з моїх розмовців, про яких мова буде далі. — Якби в Женеві дійшли справді до обезброєння і примусили до цього і більшовиків, то цілої землі не вистарчилоб для збігців звідтіль. Так би весь люд і посунув з того самого совітського раю...

В свому цьогорічному подорожуванню по Підкарпаттю мені довелось зустрінутися з двома „збігцями" з України, які тільки що прийшли звідтіль. Щастя цих людей полягало в тому, що вони змогли отримати для себе і своїх родин чеські пашпорти і не втікати темної ночі з небезпекою розстрілу, а виїхати потягом, перейшовши лише крізь „делікатний" догляд ОГПУ. Один з них, селянин з Прикарпатської України на Великій Україні жив теж, як хлібороб в с. Мосинцях коло Золотоноші; другий, інжинір по фаху, займав посаду совітського урядовця з платнею 110 рублів на місяць в одному з великих міст на Правобережжу.

Перший з моїх розмовців М. Ф. дістався до бувшої Росії, як полонений ще в 1915 році. Довший час, хворий на тиф, пролежав у шпиталі в Пензі, потім був евакуований до таборів коло Ташкенту, де з загальної скількости полонених 9 тисяч душ вижили лише які дві тисячі, а останні вимерли від тогож тифу. Перед самою революцією в кінці 1916 р. його перевели на грабарські праці до Петербурської губернії в район Чудова-Сольці і тут познайомився з полтавцями, техніком та десятником, які звернули увагу на нього як українця, і всіляко його протеґували. Коли почалася революція і вони повернулися на Україну, то запропонували свому новому приятелеві їхати з ними й обіцяли йому там його улаштувати. Дісталися до Золотоноші і в околиці дійсно знайшли Ф-ові постійну працю як садівника в одного з місцевих власників. Там новий український поселенець знайшов як найприхильніше відношення і коли підчас німецької окупації скрізь німецьких та австрійських полонених знову забірали до війська, то хлібодавець нашого садівника так зручно вмів заховати його, що ніхто його не чіпав. За той час він встиг добре познайомитися з місцевими людьми і як людина працьовита, чесна та культурна, то й здобув собі повагу місцевого селянства. Тоді він познайомився з молодою вдовою, що мала добре господарство в сусідньому селі Мосинцях та одружившись із нею перейшов до того села і там вже прожив без перерви як український хлібороб, до 1932 року, коли і він і його дружина разом з двома дітьми мусіли втікати, по їх словах „від неминучої голодової смерти"...

Кинули вони, крім одягу, все, що в тому часі ще залишилося в хаті та господарстві: „Продавати все одно не було кому, тай ніхто і не відважився би купувати"... А всеж то було батьківське та дідівське, бо наш рід з віків був звязаний з нашим селом. Все покинули „Ім", будь вони трижди прокляті. Навіть лямпу, як вона горіла на столі, то так і залишили незагашеною..

Треба сказати, що це незагашене світло в пустій, покиненій хаті особливо вражало прикарпатських селян, що слухали те оповідання збігців...

Перші часи свого життя на Україні наші збігці згадують як якийсь дуже далекий і чудовий сон. Лихо почалося з моменту громадянської війни та потім з панування більшовиків. Прийшли роки, коли Мосинці, так саме як і інші сусідні села, не мали нафти, соли, сірників, якоїнебудь мануфактури. А тут ще скрізь завелися „комнезами", найбільше нещастя тих років. Справжніх комуністів по селах тоді не було і тому більшовицьке начальство почало засновувати в кожному селі невеличкі гуртки найбідніших селян, які робили, що хотіли з розподілом землі, з „продразвйорсткою", реквізиціями для червоної армії і т. і. „Чого я в ці роки тільки не перепробував, щоб якось вижити і собі і своїй родині. Мняв кожі, ходив на грабарські роботи, возив горшки з того боку Дніпра, ходив з мішками і так якось то прожили до 23—24 року, коли становище значно полекшало. Появилися вже деякі товари. Зорганізувалися сільради, що могли приборкати сваволя „комнезамів" і ми з жінкою крім господарства взялися до торгівлі. На одному господарстві нам трудно було вижити, бо землю нашу „зрівняли" і замісць тих 3,5 десятин, що мала моя дружина своєї спадщини нам виділили лише 1,5 дес. всієї землі, в тому числі і сінокосу. Але в ті часи вже можна було і господарство поширити, бо легко було дістати землю від тих, хто її мав по нарізці, але не вмів її управити. Ми тоді жили, хоч і душили нас всякими налогами і на торгівлю і на господарство, так, що і думки у нас не було кудись тікати. Тоді я міг пошити оцей одяг, що і нині на мені, і який потім довелося ховати у знайомого доктора в лічниці, щоб не вкрали, або не реквізували.

Треба зазначити, що Ф., не дивлячись на своє тодішнє розмірно не погане матеріяльне становище, всеж завчасу подбав про „реґістрацію" себе у чеського консуля, як підданого Чехословацької Республики. Очевидно, що це дещо зберігало його і його родину від того насильства якому підпадав кожний звичайний його сусіда український хлібороб. Але і це начеб-то „привілейоване" становище не спасло їх від повної господарської руїни, коли прийшли часи „пятилітки" та „колективізації".

Проф. К. Мацієвич.

Відрух села.

Недавно читали ми в часописах про велику акцію серед американських фармерів, які здержалися від достави засобів поживи до міст, щоби в той спосіб привести бодай частинне зменшення ножиць, які в застрашаючий спосіб розширюються на некорисгь села. Близько пів міліона фармерів рішило не продавати збіжа та виставило страйкові стійки, які мають перешкаджати у ломанні страйку.

Потім прийшли вістки про оголошення бойкоту суперфосфату, який то бойкот оголосило два хліборобські товариства у Польщі, як відповідь на те, що ціни цього промислового виробу є в ніякому порівнанні з цінами сільсько-господарських продуктів.

Вкінці почали хлібороби бойкот Варшави, яким занялись деякі хліборобські угрупування, проводячи в цей спосіб боротьбу за те, щоби в час небувалої господарської кризи вглянули відповідальні чинники в те, що монополеві і скартельовані товарі не тільки не дешевіють, а навпаки дорожіють, що з хлібороба здирають при вїзді до міста небувалу контрибуцію у роді міських мит та постоєвого, а в заміну за це мусить хлібороб віддавати свої продукти за безцін.

А ось голос офіційного органу Центрального Товариства Організацій і Кулек Рольнічих „Пшеводніка Господарского" (ч. 35—36. з 4. вересня п. р.):

„Через польське село пливе широкою струєю гасло до того, щоби цілковито здержатися від виміни товарів з містом. Лише при чималому зусиллі організаційних і адміністраційних чинників вдається досі здержати це гасло від його здійснення. Нехайже ті, яким добро держави і села є рівно дороге як і нам, не чекають пасивно на дальші факти такої самооборони і поглублення ріжниць між суспільством села й міста. Очікуємо рішучих кроків з боку державної влади".

Видно, що ситуація стає дійсно напруженою, коли добровільні хліборобські організації в такий рішучий спосіб вимагають зміни дотеперішньої політики супроти села. А ця політика, як часто приходилося нам виказувати, йшла по лінії заспокоювання крикливого й зорганізованого міста та звалювання великої частини всіх лихих проявів кризи на пасивного і без краю терплячого хлібороба. Та вже така натура селянина, що він тяжкий до організації та тяжкий до відруху. Коли міський робітник зразу протиставиться всім кривдам, які на нього спадають, коли він має нетайні засоби для поправи свого положення — як через свою організованість, так теж і через крайні засоби як страйк, коли соціяльні установи заведені законодавством йдуть передовсім на користь зорганізованого міста, то селянин є все тільки предметом, над яким переходиться до порядку, вишукуючи йому для осолоди звичайно чи то вищі рації, чи теж... господарську кризу.

Оптимісти (яким бажаємо багато успіхів!) кажуть, що саме тепер починає бути краще на світі та що кріза відходить у сутінки. І саме тепер хлібороби на ріжних точках земської кулі хапаються останніх засобів, щоби боронити свого істнування. Видно, що серед хліборобських кругів саме тепер дозріла гадка, що без самопомочі і самооборони, без рішучого відруху села нема можливости врятувати себе перед страшним лихоліттям, яке непропорціонально розложене у більшій частині на село, а в далеко меншій на місто. Певно, що не грає тут ролі звичайна заздрість за тим, що краще, бож положення міського робітника теж не найкраще, а подекуди розпучливе. Але коли явища з однаким господарським підкладом трапляються у ріжних країнах, без близького впливу на себе, але в один час, то треба сказати, що саме теперішня ситуація мусить бути грізною для хліборобів взагалі.

Мусять повставати у нас сумніви, чи пасивний спротив виміни товарів з містом дасть якінебудь реальні користи хліборобам. Порівнати це можна з кожним робітничим страйком, який кінчиться все втратою для робітника, а який робітники ради самооборони все повторяють.

Треба припускати теж, що і цей відрух села не може мати реальних і тревалих здобутків для нього в теперішньому часі. Але треба знати, що теперішній рух на селі — це барометер тої важкої атмосфери, яка на селі заістнувала, і вказівка для тих, яких обовязком є вести правильну політику для села, що досі не була доброю.

Коли так виглядає справа серед селян, що живуть у власній державі, то мабуть багато гірше мусить вона виглядати у нас. Бажаємо, щоби в скорому часі настала поправа теж і для нашого села, бо небезпечно надуживати твердої і витревалої натури селянина. *(Хр.).*

Нова міжнародня організація.

Дня 8. вересня ц. р. відбулася у Відні конференція делегатів учительських католицьких організацій, яка покінчилася рішенням заснувати міжнародню католицьку вчительську організацію п. назвою: „Всесвітній союз католицьких педагогів". На конференції було 44 делегати, що репрезентували 19 організацій Австрії, Німеччини, Польщі, Сполучених Держав П. А., Угорщини, Чехословаччини і Швайцарії. До організації зголосили крім цього вже своє приступлення католицькі вчительські організації Англії, Бельгії, Голяндії, Еспанії, Франції, Люксембурга і Югославії так, що „Всесвітній союз католицьких педагогів" нараховуватиме — на основі приблизних підрахунків — около 200.000 членів. Українців на конференції заступав з рамени учительської секції при Укр. Кат. Союзі п. Вол. Кузьмович.

Соборний чин.

Свята у 13-і роковини здобуття Києва.

Українська еміграція у Франції, обєднана в Українському Народньому Союзі, святкувала в суботу 3. і в неділю 4. вересня 13-і роковини здобуття Києва злученими українськими арміями. З прикрістю треба відмітити, що наслідком ріжних політичних пересварок наш загал по цей бік риської лінії чомусь у забуття пустив цю світлу подію нашої недавньої історії. А як можна піднести народнього духа і вияснити той кривавий період, це найкраще доказано 3. вересня на цьому святі в Українській Громаді у Франції (27, буль. Ля Тур-Мобур), де при великій кількости української еміграції виголосив широкий реферат ген. М. Капустянський. З військового боку реферат був дуже доброю науковою лекцією не тільки для молоді, яка участи в цьому „поході на Київ" не брала, але навіть і для самих учасників його. Після реферату виступали з промовами пп. Крушинський та Бойків.

У неділю 4. вересня відбулось таке саме свято у „Просвіті" в Шуазі-ле-Руа, на якому виступали пп. ген. Капустянський та Бойків, а також у „Просвіті" в Мелен, де виголосив реферат п. Антоненко, голова Української Громади у Франції. На святі в Мелені зібралось понад 70 наших заробітчан та емігрантів, які виповнили програму свята також співами й декляманціями, спеціяльно підібраними для цього свята.

Про „Просвіту" в Мелені слід ще згадати, що в останньому часі переслала вона на краєві потреби такі гроші: 1) на інвалідів 50 фр., на памятник Ів. Франка 50 фр. та дала допомогу свому членові Іваницькому, який мусів вертатись домів, 275 фр. на подорож. Загально впродовж останнього року переслала „Просвіта" краєвим нашим установам 226 фр.

Отже еміграція і при тяжких своїх матеріяльних відносинах не забуває на потреби краю, ані не забуває великих подвигів нашої Армії. Побажатиб, щоб і наше громадянство у краю зрозуміло не тільки потребу шанування могил наших поляглих борців, але щоб святкувало також великі діла Армії. **в.**

По широкому світі.

— З Ню-Йорку наспіли вістки, що з води після катастрофи корабля „Обсервейшен" на Іст Рівер добули 37 убитих і 63 ранених.

— Гінденбурґ повідомив президію райхстагу, що у вівторок прийме в присутності канцл. Папена представників гітлерівської, центрової і баварської народньої партії, щоби поінформуватися про їх становище до політичного положення.

— „Дейли Геролд" у статті твердить, що небаром вибухне французько-німецька війна. Часопис радить не втручуватися англійцям до тієї війни та щоби позволили Німеччині зброїтися.

— Франція заявила, що платитиме лише проценти американських довгів.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 13. ВЕРЕСНЯ 1932.

В. МАКОВСЬКИЙ. 6)

ШВЕДИ.

Лист до пані Л. за прогульку з Трускавця до Урича.

— Зводьте панство послухати, як тут дудонить. — забрав слово провідник, тупаючи сильно ногою. Тут всюди порожнеча.

— Чи фактично? А нема небезпеки, щоби те коли провалилося? — поспитала зовсім поважно кругленька пані Зося.

— Під нами нині ще ні; за те ручу — вдалося відтяти провідникові і говорив далі:

— Перший польський оборонний замок серед тих скель, — побудований королем Казимиром Великим.

— Він теж у Трускавці лікувався? — стрибнула бісикувата русявка, що вюнким тілом звисала на рамени товариша.

— Не знать, чи був і на „Помірках"" — докинув хтось. Всі розсміялись.

— Останній оборонний замок — продовжав незбентежений провідник — розвалений у 1805 році. Він був власністю родини Тустановських, тому й ці руїни називають „Тустань"...

— О, то станьмо тут — знову підхватила ця бісикувата, — нехай відпічну. — У ній сидів якийсь непосидющий чортик; аби що, вона все підбрала під якусь сміховинку.

А ці два цікаві добродії далі опитували Ганусю:

— Ty, Hanusiu, masz rodziców?

— А я.

— Mają grunt: pewnie konie, krowy...

Дівчина начеб не довіряла; зиркнула на них зпід лоба.

— Мають одну коровину і хатину — обізвався за неї цей мальчуган.

— A co wy zawsze jadacie?

— Борщ, бараболі, капусту...

— No i mleko?

— Молоко мама продають; хіба збиране часом.

— A ryż jadacie?

Дівчина знову замялась.

— Та хто в нас коли риж їсть? — сказав мальчун.

— Dlaczego nie jecie? przecież to pożywne.

— Тому, що треба купити.

— Czy u was niema gdzie kupić?

— Грошей нема — врубав мальчуган різко.

— A co jadacie na podwieczorek? — допитував добродій.

Дівчина не розуміла цілком тієї мови. Але цей мальчун її розумів. І рубав:

— У нас на вечерю часом нема що їсти, не то на підвечірок.

— Ale mięso, Hanusiu, to dostajesz czasem?

— Ні.

— Nawet w niedzielę — nie?

Дівчині на плач збиралося; йшла як вилякана. Пригадалося їй мабуть, що коли часом вередувала і не хотіла їсти стиранки на воді, то мама вигукувала на неї „Що?! може ти мяса хочеш?!" І вона плакала. І тепер так само: коли почула за мясо, хотіла плакати.

— І на Великдень — ні! сказав за неї хлопчисько.

— Dziwni ludzie!

Тимчасом ми вже підходили до самих скель, а дітиська повлізали до всіляких щілин як миші і повиставляли відси з діо головки. Не вбавляло товариство

— Jakie one śliczne w tych stronach, jak aniołki, — захоплювалась бісикувата русявка.

Дітям кидали дрібняки, які вони рученятами хватали в воздусі, як кіт лапкою літаючі хрущики.

— A jakie gałgany zwinne? — подивлювала пані Зося.

— Wogóle piękne i inteligentne dzieciaki.

— To ruskie? Wy ruskie? — поспитала ніби здивована.

— Так, прошу пані. Тут інших нема — відізвався десь зо скелі голос цього мальчугана.

Нарешті ми найшлися серед скель; це була мета цілої прогульки. Дехто сідав, інші ходили, холодилися капелюхами, хустинками. А провідник виголошував свою завчену декламацію, — куди відси сягає краєвид, скільки миль до границі і таке інше. Скелі, де тільки змогла людська нога долізти, а рука досягнути могла, засіяні згори вділ ріжними написами і підписами.

— Ось тут є дата з памятного дня Польщі року — 1793 — говорив провідник, вказуючи рукою на загиб скали.

— Коли вирізана?... поспитала лукаво бісикувата; — а нема римських підписів?

Провідник жартобливо погрозив пальцем в її бік... З цілого минулого віку підписів тьменна сила; так старші вже позаростали. І новітніх безліку. Є згадки про цілі збірні прогульки з Кракова, Познаня; вже й не згадувати про наші сторони. На одному шпилі під самим верхом, — що не знати, як там дісталися — видніє великий і гарної роботи тризуб з написом.

— А де ці таємні печери Довбуша?

— З того боку — пояснив провідник, вказуючи рукою вхід до низької, невеличкої вижолобини, два метри глибокої, з яких 4 метри

Конґрес ОУН перед судом.

Згідно з заповідю в останньому числі „Діла“, в якому ми подали вже присуд у процесі 6-ти учасників конгресу ОУН, даємо додатково звіт з промов двох оборонців, який не вміщов до того останнього числа з чисто технічних причин. Тому, що присуд своєю строгістю зробив приголомшуюче враження на всіх, навіть на рішучих противників ОУН, її ідеольогії та діяльности, — відгук цього процесу ще не затих і тому нинішній спізнений частинний звіт з нього не перестав бути зовсім актуальний.

Пополудні в останньому дні процесу перший промовляв *обор. д-р Осип Назарук*, який теж спростовував закиди акту обвинувачення щодо всіх підсудних, та зокрема обв. Е. Зибликевича. Оборонець підкреслює, що обв. Зибликевич перейшов еволюцію свого світогляду „на право“: від націоналізму до консервативно-католицького табору, куди йдуть нині лише ідейні одиниці; бо тепер ліві партії притягають більше людей, тому, що дають їм матеріальні вигоди а католицькі партії ледви забезпечують животіння.

Далі оборонець на прикладі польської еміграції вказує на ті духові переоцінки цінностей, які доконувалися теж між українською еміграцією. Оборонець пригадує історичний факт, що навіть найбільший вожд світа, кровожадний Джінгісхан, який значив свої сліди кровю, то проте клонив голову перед хоробрими противниками. Далі оборонець полемізує з прокуратором, що якто на основі факту, записаного в літописця Нестора, про здобуття червенських городів Володимиром Великим від ляхів — можна було твердити з цілою рішучістю, що ці землі забрано полякам. Обор. цитує цю записку з літопису Нестора і виясняє, що саме ця записка має дві редакції, бо в старшій говориться про червенські „гради“, а в пізнішій редакції говориться про червенські „городи“. До того годі говорити про приналежність лехітського племени до польського народу, як це відважно робить прокуратор; певне те, що племя, яке замешкувало Червенську Землю, належало до славян; а щойно з бігом часу витворилися нинішні нації: українська і польська.

Далі оборонець виказує, що примінювання параграфу державної зради до підсудних, це абсурд. Цей параграф відноситься лише до ґенералів з військом, які мають змогу дійсно перевести свій замір у чин. В даному випадку це не заходить. Врешті оборонець підносить, що закид неетичної боротьби спадає в першу чергу на польську культуру і літературу, на якій виховується українське покоління.

Останній з оборонців, *д-р В. Старосольський*, стоїть під враженням слів своїх попередників, в яких вони висловлювали свій острах, щоби тим шістьом молодим хлопцям не сталася кривда. Стоїть непохитно на становищі, що сформулований трибуналом питання не відповідає змістові акту обвинувачення. Признає поступ нового карного кодексу в порівнанню зі старим — після чого подає детальну аналізу та правничу інтерпретацію усіх тих параграфів, які торкаються державної зради, участи в ній та участи лише у підготовчій акції до актів державної зради і доказує, що трибунал у даному випадку приворожив зовсім фальшивий параграф, на шкоду обвинувачених.

Конгрес не був ніякою конспірацією. Це не революційна конспірація, коли на місяці раньше друкується у легальних журналах дату конгресу, коли учасники конгресу пишуть з нього знайомим листівки з підписами і коли потім розїджаються назад на студії по високих школах чи стараються за легальні пашпорти. Більшість тих учасників конгресу живе досі в ЧСР, а про частину землі ЧСР, Закарпаття, у редакціях конгресу говориться ідентично, що про Галичину. Але чеська влада і не подумала нікого з них потягти до відповідальности і напевне не потягне, бо — нема за що.

Не можна теж потягати до відповідальности за злочин, який цілими роками не був злочином. Яку ґарантію можемо тепер мати, чи нинішніх легальних організацій за кілька літ не признають злочинними і не будуть карати за приналежність до них у попередніх давніх роках? Значить, що від права треба би тікати і ціле життя переводити в катакомбах. Акт обвинувачення не згадує теж ані слова про конкретний злочин обв. Васіяна чи обв. Ленкавського. Навіть „тайни вивід“ не добув для них ніякого обвинувачення. Опісля промовець точка за точкою виказує суперечности акту обвинувачення та фантастичних „довірочних“ відомостей п. Івахова, на підставі яких той процес сконструовано.

Переходячи до спеціяльної оборони обв. Васіяна, промовець читає наголовки його статтей і більших праць, які доказують, що він займався виключно абстрактними науками і проблемами. Промовець цитує теж такі речення, які виразно кажуть, що націоналізм в розумінні Васіяна є саме рухом по своєму змісті і формою моральним і етичним, а не навпаки.

Всі обвинувачені, це „погробовці“: діти ще передвоєнного світа, який проте згинув, заки скінчилася їх молодість. Вони ще інші „погробовці“: бо бачили українську державність, але скристалізували свій світогляд і психіку вже тоді, коли української держави вже не було...

За будучність тих 6-ти молодих одиниць відповідають також у величезній мірі присяглі судді. Тому оборонець апелює до суддів не забувати на ту свою відповідальну ролю.

РЕПЛІКА ПРОКУРАТОРА.

Прокуратор полемізує з оборонцями, вказуючи на „матеріяльні докази“. Боронить тежніпіа, що акт обвинувачення опертий на „конфіденціональних“ інформаціях: при тайних конспіративних організаціях влада не може мати інших інформацій, а річю прокуратури й суду є перевірити їх правдивість. Прокуратор вірить у правдивість інформацій Івахова. Не погоджується з інтерпретацією карного закону, яку дав д-р Старосольський. Підтримує акт обвинувачення.

Предсідник, згідно з новими приписами процедури, не подавав уже ходу цілої розправи, лише пояснював правничу сторінку дотичних статтей карного закону.

Як відомо, присяглі судді потвердили головне питання 7 голосами „так“ проти 5 „ні“ щодо всіх обвинувачених, з виїмком обв. Зибликевича, якого вину заперечили 8 голосами проти 4-ох. На цій підставі трибунал засудив 4-ох обвинувачених на 4 роки вязниці, Пеленському злучив вязницю разом на 6 літ, а Зибликевича звільнив від вини і кари.

„Нездоровий стан“.

Дуже важну ролю в усякому орґанізованому житті відіграє критика і здорова опозиція. І як тільки в час втручається вона в якунебудь ділянку національного життя — сповнює при тім дуже важну місію, бо заздалегіть всебічно аналізує суть справи і дає спонуку до корисної ініціятиви. Однак рішаючою моральною премісою для такої критики є ідейність її мотивів. Без тієї кардинальної прикмети є вона шкідливим тягарем, який тільки абсорбує національну енергію і паралізує консолідацію динаміки творчих сил.

Нема найменшого сумніву, що українська нація веде тепер затяжну кампанію за збереження своєї індивідуальности. Переглядаючи програму і плян боротьби противної сторони належить собі тверезо усвідомити, що згідно з ним ми малиб зложити жертву не тільки зі своїх політичних аспірацій, але й з культурних та економічних здобутків. Важне завдання в тій справі має сповнити і відіграти релігійне питання. Креування католицької Духовної Семинарії в Кремянці при обсаді катедр польською професурою, недопускання українських католицьких священників до праці для братів на Волині, Холмщині і Поліссі, толерування ріжних сект, що мають за завдання розложити нашу обрядову єдність і богато інших тим подібних явищ — ясно і недвозначно відслонює перед нами перспективу розкладання і нищення нашого найсильніше зорганізованого життя.

В який-жеж спосіб ми протиставимося тим затіям? Чи верхи нашої церковної ерархії заняли відповідне становище? Якщо маємо взяти під увагу виключно справу церковної діяльности, абстрагуючи від справ чисто політичної натури, то відповідь мусить бути абсолютно позитивна. Низка нещасних обставин, які від кількох віків чорніють у нашій історії, виказує й ясні місця, з яких одно займає ясна постать нашого митрополита Андрія. І з цілою рішучістю належить ствердити, що в часі важкого національного лихоліття геґемонія в церковних справах опинилася в руках сильної індивідуальности. Значіння діяльности того достойника церкви увидатнюється належно тоді, як її порівнається з виступами ерархії наших епархій.

Є загально відоме, що особа митрополита не тішиться симпатіями противників, що вкінці є для нас зрозуміле. Натомість менше зрозумілим є негодування деяких наших осібняків, які прикривши своє обличча псевдо- і криптонімами виступають не так з критикою, як з очорнюванням і дискридитуванням саме тих установ, що стоять під безпосереднім доглядом та опікою митрополита. Належить в тім місці прилюдно заняти становище до змісту і тенденцій статті „Нездоровий стан“, поміщеної в ч. 21 тижневика „Український Голос“ з підписом „Католик“. Приглядаючися дефіляді арґументів і закидів, що мали би уоснувати той „нездоровий стан“ в Духовній Семинарії у Львові, кидається в вічі передовсім брак конкретних замітів. Є кілька загальникових тенденційних завваг, а радше фраз, з якими — по причині їх суттєвої порожнечі — нема що і куди розправлятися. В кожному випадку згаданий „католик“ є великим іґнорантом у справах педагогічного виховання нашого клеру, якщо твердить, що воно „не числиться з духом часу та з умовинами, серед яких прийдеться працювати молодим священикам“. Зовсім противно річ мається в дійсности, бо саме з тих мотивів щойно у повоєнному часі за часів ректорату проф. о. д-ра Сліпого в Духовній Семинарії — між іншим — відновлено і пристосовано до нових умовин життя читальню і основано кооперативу „Визволення“ і то тільки в тій цілі, щоби молоді кандидати духовного стану могли виробляти свою приватну ініціятиву, плекати зацікавлення громадянськими справами та обзнайомлюватися з найважнішими ділянками суспільної праці, просвітянською і кооперативною. Дуже мало спільного з католицькою етикою має наприклад таке кидання калюмній на внутрішнє життя в Духовній Семинарії, як та, що нібито там має панувати „нечуваний терор, донощицтво, недовіря, фарисейство, цілковита ізоляція від громадянського життя і т. д.“ Слід тут у першій мірі пригадати прилюдну енунціяцію інтересованих кругів, тобто самих питомців Духовної Семинарії, поміщену на сторінках часопису „Діла“ ч. 47 з 3. березня 1932. У ній вірно та обєктивно змальований подійсний стан річи, і конкретними даними доказано, що наші богослови не „відпали від нації“, а зовсім противно — свої обовязки супроти власної нації беруть дуже поважно, виконують їх з успіхом для загального добра, та з обуренням відкидають несправедливі закиди супроти проводу Духовної Семинарії про терор, донощицтво, фарисейство і т. д. Щодо дальших інсинуацій „католика“ відносно „деправування нашої молоді“ в Духовній Семинарії і виховування її по лінії „затрачування кардинальних моральних вартостей“, то їх треба назвати хіба непристойним наклепом, позбавленим усяких підстав серіозного поведення. А вже разячою нікчемністю кваліфікувати належить зворот про „злочинну працю“ проводу Духовної Семинарії, що різко колідує вже не тільки з християнською, але й журналістичною етикою. До річи буде згадати тут і про „мальовила“ семинарської капанці, з яких іронізує собі наш „католик“. Фахові знавці оцінили їх, як архитвір, що під мистецьким оглядом артистично-малярської культури не має на наших

[...]ляпиршки. Треба було схилятись, щоби увійти. Нічого цікавого. З першого погляду видно, що це печера новітня і штучна. Теж ціла засіяна всілякими підписами. Аж смішно подумати, щоби Довбуш з ватагою опришків похісновувався такою мишачою дірою. Бісикувата руська не витерпіла, полізла до середини і при освіті електричної ліхтарки, яку на те з собою забрала, розглядала стіни.

— Ні; — Довбушевого підпису...

— Цей пан Карпат, ледви чи знав писати — сказав провідник.

Враз „бісикувата“ розреготалась...

— Пане... підіть но сюди — вихилилась вона зблискуючи очима і зубами; — підіть но сюди, перечитайте. Тут ось є ціла історія, що тую Довбушеву печеру викували щойно перед шістьома роками для скавтів... Колиж тут Довбуш „був?“

— Я те знаю, — махнув провідник рукою; — ці гульвіси вмисне те там написали, щоби звидити. Тоді лиш вирівняли дещо цю печеру.

— А цей бандит, Довбуш, коли жив? — роспитали його.

Ані вусом не моргнув, коли казав жити нашому Довбушові: — „Сто літ тому“.

Нічого, нічого — подумав я; зробив його сто літ молодшим; це нині модне.

— Чи він розбишакував тут, у цих сторонах?

— Всюди, по цілих Карпатах! Коли його в самому місці пекло під пятами, йшов далі. Був — паном Карпат!

— А нині вже тут таких нема? — поспитала несміливо округлесенька пані Зося.

— Під оком нашої поліції??!

Провідник майже обурився таким невміснем запитом.

(Докінчення буде.)

землях собі рівних. Хіба надто обмеженим треба бути, щоби не здавати собі справи з дуже великого значіння такого педагогічного засобу, як мистецький образ, чи радше в нашому випадку галерія образів, у яких відбивається частина творчого духа нації, а які з одної сторони настроюють виховника і взагалі кожного до побожности, а з другої сторони вчать його цінити духа своєї нації, що є здібний своє релігійне захоплення висловити в творах великої мистецької вартости.

У дійсности панує у нас „нездоровий стан", якщо трапляються такі „католики", що замість цінення і піддержування престіжу своїх церковних установ, той престіж сплетнями нищать, злобно змагають до викликування ферменту в найкраще зорганізованому у нас церковному житті, та й таким чином свідомо чи несвідомо причиняються до створення розкладу в нашому національному житті. У християнській етиці передовсім панує всевладно непорушна аксіома, що тільки чесна і благородна ідея може бути почином до кожного діла, про що наш ревний „католик" повинен дуже добре знати. Колиб він про неї був тямив, то певно не міг би був писати своїх наклепів.

Д-р В. Горбовий.

Вим'на політичних вязнів м'ж Польщею та СРСР.

У суботу відбулася в одній прикордонній місцевості передвступна конференція в справі виміни політичних вязнів між СРСР і Польщею. 15. вересня мають обмінятися 100 вязнями. Польща відішле до СРСР бувш. соймових послів, комуністів, які були за суджені на кару тюрми за протидержавну діяльність. Білоруського посла Тарашкевича, вмішаного в справу білоруської „Громади", не видадуть, бо Тарашкевич іще не засуджений правосильним засудом.

ВИСТРІЛЯТЬ РАКЕТУ З ЛЮДЬМИ.

Управитель берлінського ракетового майдану інж. Небель заявив, що небаром вистрілять ракету на висоту 1000 м. у ракеті буде залога. Висока вона на 8 м. Коли долетить до висоти 1000 м., опаде луком на діл. Ракета має й легкопад..

СУТИЧКИ ІЗ СТРАЙКУЮЧИМИ СЕЛЯНАМИ.

У суботу, в останньому дні проклямованого в Варшаві страйку селян проти надмірних торгових оплат прийшло до багато сутичок з причини придержання підваршавських возів. Поліція арештувала 20 селян, м. ін. діячів Стронніцтва Людового та професійного союзу хліборобів.

Академія в честь Мазепи.

Львів, 11. IX. 1932.

Заходом Історично-Фільософічної Секції Н. Т-ва ім. Шевченка у Львові відбулася сьогодні з полудне в салі Музею тогож Т-ва святочна академія в память гетьмана Івана Мазепи. Академію отворив короткою промовою голова Секції проф. д-р Мирон Кордуба, після чого д-р Микола Андрусяк відчитав свій реферат про політичне положення України в часах Мазепи. З черги секретар Секції прочитав надіслану відомим дослідником Мазепи й мазепинців, Ільком Борщаком з Парижа, працю про Мазепу як людину і політика. Замкнув академію голова Секції, подякувавши слухачам за участь.

На академії, не зважаючи на відсутність якоїнебудь реклями, явилося до 50 осіб з нашого наукового, літературного й журналістичного світа. Ціла саля була прибрана старими килимами, а на чоловій стіні красувався портрет Мазепи, прикрашений рушниками. Академія мала дуже поважний, чисто науковий характер.

ТРАКТАТ ПРО ВИЗНАННЯ МАНДЖУРСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.

ТОКІО, 10. 9. ПАТ. Премієр і міністр закордонних справ зложили цісареві трактат про визнання нової манджурської держави. Приватна цісарева рада радитиме в тій справі. Рішення сподіються в найближчому тижні.

—o—

УБИВ ДІВЧИНУ.

Павло Сухий зі Сухівців (пов. Тернопіль) любився в Ст. Дашюківній. Тому, що дівчина на забаві радо розмовляла з іншими постановив пімститися. Взяв собі до помочі Петра Біловуса. Оба пішли до корчми, та сказали собі, що коли там покинуться склянками і склянка зібється, то мусить дівчину збити. Склянка збилася, тому теж Сухий застрілив Дашюківну в крісла, як вона в стайні доїла корову. Тернопільський суд засудив Сухого на 8, а Біловуса на 3 роки тюрми.

З ҐРЕМБОВСЬКИХ МАРІЯ ЛІТИНСЬКА,
ем. учителька,
померла по тяжкій а довгій недузі у Львові в неділю дня 11. вересня 1932 р., а похорони відбудуться у вівторок дня 13. вересня 1932 р. в 16. год.

Померша була через весь час своєї, майже 40 літної служби, учителькою в Мужиловичах Нар., яворівського повіту.

Німецько-американські розмови.

БЕРЛІН, 10. 9. ПАТ. Бюро Вольфа повідомляє з Вашингтону, що сьогодні почалися там розмови між німецьким шарже д'афер Ляйтнером і американським міністром фінансів Мілсом у справі відложення німецьких сплат, які припадають Зл. Державам на день 30. вересня 1932 р. титулом окупаційних відшкодувань.

Розмови не довели ще до формального оголошення Німеччиною мораторії. Щоби уряд Зл. Держав приняв мораторію без застережень, треба передтим полагодити ріжні справи, м. ін. справу 3-місячного речинця оголошення мораторії, якого Німеччина не додержала з огляду на те, що тоді наближалася льозанська конференція та з огляду на справу приватних воєнних відшкодувань. Треба здогадуватися, додає Вольфове Бюро, що після полагоди тих справ дійде між обома сторонами до компромісу. Зрештою йде тут про малі суми.

Американська преса присвячує тим розмовам багато уваги, бо відколи минула Гуверова мораторія є це перший випадок, у якому чужа держава старається відложити сплати.

—o—

БОЙКОТ ЖИДІВСЬКИХ КНИГАРЕНЬ.

Від початку шк. року вул. Свентокжиська у Варшаві, де є жидівські книгарні й антикварні є під бойкотом обвепольських членів. До книгарів побили. В 4 книгарнях вибили шиби, послів, комуністів, які були засуджен іна кару У звязку з тими подіями арештували 5 обвепольських студентів: Ходкевича, Кравчика, Мархлевського Колянковського та Добжанського. Їх притягають до відповідальности на осн. 251. і 263. § к. з., які то приписи передбачують кару до двох літ.

Д-р ФРАНЦ ЗАКРЕЙС
повернув з літнища.

ОСТАННІ ВІСТИ

ФРАНЦІЯ ВІДКИДАЄ НІМЕЦЬКІ ДОМАГАННЯ

ПАРИЖ, 19. IX. ПАТ. Відповідь французького уряду, яку фр. амбасадор у Берліні вручив німецькому урядові, зазначує, що Франція не може приняти ніякої нової розброїйної конвенції, що мала би заступити 5-у частину версайського трактату. Нова конвенція може розширити або змодифікувати всі попередні, як це сталося нпр. з вашинґтонським трактатом, змодифікованим женевською постановою. Та з того не виходить, щоби можна було анулювати всю частину трактату та заступити її чимсь зовсім новим. Зрештою, щоби так зробити, треба би нарушити постанови уст. 19. пакту Ліґи, який передбачує, що всякі зміни в трактатах можна робити лише за однодушною ухвалою зібрання Ліґи. Франція не відкидає формально домагання Німеччини в справі ведення безпосередніх розмов, одначе вважає, що всякі розмови треба вести під проводом і в рямцях вказаних Радою Л. Н. Згідно з уст. 164. версайського трактату, який устійнює збросння Німеччини, кожне домагання евентуальних змін мусить бути піддане розглядові Ради Л. Н. Франція признає, що Німеччина має право домагатися зменшення зброєнь усіх інших держав, лише опираючися на постановах уст. 8. пакту Ліґи, себто беручи під увагу ґеоґрафічне положення.

Коли Німеччина думає, що розброєння переведене в тих умовинах ще не є достаточне, може виступити з доказом, що умовини безпеки для іншої держави дійсно покращали.

Згідно з інформаціями поінформованих кол, коли в відповіді на фр. ноту Німеччина зажадає скликання конференції вел. держав, то тоді в такій конференції Франція взяла би участь лише тоді, колиб запрошено всі заінтересовані держави.

ПОР. ЖВІРКО ЗГИНУВ У ЛЕТ. КАТАСТРОФІ.

ЦЕШИН, 11. 9. Пор. Жвірко в 8 год. рано вибрався з інж. Віґурою (конструктором літака РВ. Д. VI.) літаком до Праги. Біля Церліск (14 км. від шлеського Цешина) літак ударив об горбок і розбився зовсім. Пор. Жвірко й інж. Віґура згинули на місці. На місце катастрофи приїхав цешинський староста та представники чеської влади. Тіла збитих і літак оставили на місці катастрофи. Їх пильнував відділ чеської жандармерії.

Апарат дістався був у т. зв. коркотяг підчас бурі, що лютувала біля Цешина в 8. год. рано та впав на горбок Косцелец біля Цешина, вдаряючи об дерево з усієї сили. Апарат розторощило зовсім. Летунів викинуло з літака й вони згинули на місці. Пор. Жвірко зломив собі ліву ногу, ліву руку, а тіло було тяжко поранене. Тіло інж. Віґури зовсім змасакроване. Тіла лежали на 15 м. від себе, а 100 м. від літака. Летуни, видно, хотіли осісти, та вихор струтив літак; вони, як оповідають наочні свідки, впали з висоти 100 м.

Пор. Жвірко летів на рейд до Праги. Летів тим самим літаком, на якім відбув побідний лет довкола Европи. Апарат перед відлетом до Праги докладно оглянули були й основно зремонтували. Пор. Жвірко мав 35 літ. У летунстві працював від 1917 р. Від 3. літ працював у спортовім летунстві як старшина сполуки при варшавськім аероклюбі.

ОСТАННЯ ОБОРОНА ҐОРҐУЛОВА.

ПАРИЖ, 11. 9. ПАТ. Адміністраційна комісія м-ства справедливости на тайнім засіданні відкинула просьбу про помилування Ґорґулова та переслала акти міністрові справедливости, а цей предложив їх президентові республики. През. Лебрен скликав на понеділок до своєї літньої резиденції Ромбує оборонців Ґорґулова. Вони боронитимуть обвинуваченого перед президентом востаннє, потім президент видасть оконечне рішення.

ПРОПАВ ГУВЕРІВ ПРИЯТЕЛЬ.

У Нюйорку пропав економіст Реймонд Робінс, приятель през Гувера. През. Гувер доручив відшукати пропавшого. Шукає його 1000 детективів. Здогадуються, що схопили Робінса ґенґстери, бо хоч він є противником прогібіції, то є за загостренням боротьби з пачкарями алькоголю. Робінс мав виїхати до Вашинґтону на конференцію в справі поборювання пачкарства.

КАТАСТРОФИ.

Вантажне авто з Вібрки, кермоване Ст. Подружніком переїхало у Львові на перехресті вул Зеленої та Конопніцької 8-літн. Ір. Скрипчук Дитина померла в шпиталі, шофера арештували. — На стрийській дорозі у Львові мотоцикліст Фіш, що їхав із тов. Вольохом, хотів виминути якогось наколесника та наїхав на тел. стовп. Фіш згинув на місці, а Вольох зломив собі руку й ногу.

—o—

СПОРТ.

ЛІҐОВІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. Чорні — Варта 2:0 (2:0).
КРАКІВ. Гарбарня — Краковія 4:0 (?:0).
ВАРШАВА. Висла — Леґія 3:2 (2:1).
ЛОДЗЬ. ЛКС — Польонія 3:1 (2:0).

ЗА ВХІД ДО ЛІҐИ.

ПЕРЕМИШЛЬ. Польонія (Перемишль) — Унія (Люблин) 4:2 (3:1).
КРАКІВ. Подґуже — ІФЦ 2:1 (0:1).
ВАРШАВА. Ґвязда — Польонія (Бидг.) 1:1.
ПОЗНАНЬ. Леґія (Позн.) — ЛТСҐ 2:1 (1:0).
ГРОДНО. 76 пп. — 4 див. літ. 6:0 (2:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

Станиславів, 10. IX. УКРАЇНА—ПРОЛОМ 6:3 (3:1).

Україна виступила в суботу без Ґоцького з Трушом на середині нападу. Перемога львівської дружини вповні заслужена.

ДОВБУШ (Чернівці)—РЕВЕРА 4:3 (3:1).

Гра обох дружин гарна, амбітна й на високому рівні. Дружина Довбуша загально подобалася.

Чернівці. Поґонь (Львів)—Польонія (Чернівці) 3:1 (2:0).

ЧЕРНІВЦІ. Поґонь — Макабі (Черн.) 9:0 (1:0).

САМБІР. Корона — Лехія 4:2 (4:0).

БОРИСЛАВ. Олд-Бої (Львів) — Стшелец (Бор.) 1:0.

ЗМАГАННЯ ЗА МИСТ. Б-КЛЯСИ.

ЯРОСЛАВ. Чувай — Оґніско 2:0 (2:0).

ЛЬВІВ. ТШЛ — Стшелец 1:0. Ґлядіятор — Рекорд 5:4. Зеніт — Львовянка 4:1. Металь — РКС 3:1.

Дужання.

У **суботу** румун Колеф поборов у 14 хв. Прохаску. **Стріча Гарковенка зі Штекером після 21 хвилини не дала висліду.** Дозе в 4 хв. кинув Вілінґа на лопатки. Каван у 34 хв. поборов Кравзера. Еспанець Д'Олівера в 32 хв. кинув нельсоном на обі лопатки поляка Торнова.

У **неділю** Торнов поборов у 12 хв. Прохаску, боротьба Колефа з Каваном скінчилася нерішеним вислідом, Кравзерові признали побіду дискваліфікуючи Дозе. Без висліду скінчилася боротьба Штекера з Д'Оліверою. Валюшевський поборов Вілінґа.

У **понеділок** борються Гарковенко-Валюшевський, Колеф-Кравзер (ріш.), Каван-Д'Олівера (ріш.) та на припоручення Союзу рішаючо Гарковенко-Дозе.

НОВИНКИ

— **ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, що на вислане до них упімнення не вирівнають залеглостей до 15. в. м. стримаємо дальшу висилку часопису. Памятайте, що у Ваших руках доля української преси.**

— **Чи п. міністр дістав пояснення від п. воєводи?** В цих днях директор департаменту здоровля з Варшави, віцеміністр д-р Пестшинський, відвідав у товаристві львівського воєводи д-ра Рожнецького цілу низку заведень опіки над молодю, старцями, сиротами і т. п. у Львові. Між ін. п. воєвода завів мін. Пестшинського і до заведення сиріт, веденого від давна СС. Василіянками при вул. Потоцького ч. 95, де виховуються наші сироти зі Львова і з його околиці. Міністр подивляв уладження, порядок і зразкове ведення сиротинця та не щадив слів похвали СС. Василіянкам за їх працю. Варто би знати, чи п. воєвода пояснив п. міністрові, що той сирітський захист удержує українське громадянство власними засобами і що саме на днях Воєвідський Уряд у Львові в цілости счеркнув ту допомогу, яку магістрат по довгих заходах українських членів прибічної ради вставив був на згаданий сиротинець СС. Василіянок у Львові.

— **Страйк у Бориславі** тріває вже 10 день і ще не хутко скінчиться. В понеділок зачинаються у Львові пертрактації промисловців і робітничих делегатів. Великі фірми (особливо „Малопольска") не спішаться закінчити страйк, бо вони мають великі запаси продуктів, які в наслідок страйку пішли високо вгору і вони тепер їх випродують за високі ціни. Високо пішла в ціні газоліна і бензина. Зате малі і середні промисловці в розпуці, бо страйк готов їх довести до руїни і хотять якнайскорше погодитись. Борислав в наслідок страйку змінив свій вигляд — не видко вантажних авт, ні особових, ні возів з тягарами, по вулиці проходжуються цілими процесіями робітники. Денно Борислав тратить 40.000 долярів, а робітники тратять 3.000 дол. своїх заробітків. В інтересі польського промислу є, щоби цей страйк якнайскорше покінчився.

— **Справа пос. Мілени Рудницької перед Найвищим Судом.** Найв. Суд у Варшаві розглядав на касаційній розправі дня 20. червня ц. р. справу пос. М. Рудницької, що була обвинувачена з § 305 к. з. в Самборі, де справу її припинили з тої причини, що сойм не дав був свого дозволу на її ведення. На згаданому засіданні Найв. Суд рішив справу пос. М. Рудницької передати з поворотом до переведення перед окружним судом у Самборі, але в іншому складі суддів, прихилившись до погляду прокуратора, що справу проти неї поведено після того, як вигас її посольський мандат.

— **Демонстраційне зречення.** Дістаємо листа від асистента Української Господарської Академії в Подебрадах Костя Михайлюка, який заявляє, що зрікається професорського титулу наданого йому кваліфікаційною комісією при ДНМК, а саме зрікається його на знак протесту проти гнету радянського уряду над українським народом.

— **Димісія проф. Маціевича.** У порозумінні з дирекцією Українського Наукового Інституту, проф. К. Маціевич заявив свою димісію і розвязавши з міністерством контракт вийшов зі складу його членів. Як довідуємося, димісія не викликана фінансовими причинами, а саме неможливістю утримувати дотихчасовий склад Інституту.

— **Новий латинський монастир у Львові.** З польської преси довідуємося, що після ліквідації черечих чинів в Еспанії якась скількість еспанських черців прибула також до Польщі, м. ін. до Ярослава і до Львова. З ініціятиви тих еспанських черців-кармелітів будують тепер у Львові великий монастир біля перегонового тору на Персенківці, недалеко залізничого двірця й електрівні. В тому монастирі буде теж костел, призначений для людей тої нової дільниці, що саме тепер сильно розбудовується. З часом буде там утворена римокат. парохія. Монастир і костел будуть передані до вжитку вже в найближчому часі.

— **Ще один польський студентський дім** відкриють у Львові, а саме при вул. Мохнацького ч. 32, в найближчому сусідстві українського Академічного Дому. Дім буде отворений 1. жовтня ц. р.

— **Згинув під колесами поїзду** маляр зі Львова Гр. Копитко, що малював залізничі стовпи між Городком Яг. і Львовом. Біля села Білкович переходив Копитко на закруті саме як надїхала залізниця. Вже було запізно рятуватися і залізничі колеса відрізали Копиткові голову й ноги. Завинив тут і машиніст, що на скруті не давав знаків, що поїзд надїзджає.

— **Каштани цвитуть вдруге.** При вул. Янівській зацвили знову каштани. Пустили нові, ясно-зелені паростки зі свіжим листям та молодими китицями цвіту дерева, що вже раз цвили; галузя покрите скрученим листям і спілим овочем, видно доволі густий цвіт і на деревах, що не цвили весною і майже не мають листя. Цей контраст якось не звертає уваги прохожих.

— **Телефони дешевші, але не у Львові.** Звістка про знижку, введену при інсталяції нових телефонів, виявилась помилковою; Львів і багато міст не може з неї користати, бо вони належать до державної дирекції телефонічної сіти, яка досі знижки не ввела. Скрута має вплив на зменшення числа телефонічних абонентів.

— **Вже підвишка.** Ще люди не почали думати про потребу купити вугілля на зиму, а вже з Варшави прийшла звістка, що там воно подорожіло від 3—5 зол. на тоні у продажі в роздріб.

— **Знижки для шкільних прогульок.** Варшавське міністерство освіти продовжило, з огляду на погоду, 75 проц. знижки для шкільних прогульок до кінця 30. вересня.

— **Археольогічна знахідка в Перемишлі.** На окраїнах Перемишля робітники найшли під домом два кістяки і ріжне домашнє приладдя. Знавці-археольоги ствердили, що все це походить із VI. століття після Хр. Це гробниці готів, що в тій добі переходили наші землі. Між знахідками є залізний спис, ніж, пряжки, глиняна посудина, браслети, гребінець і перстені.

— **Ріжні вістки.** У Відні забракло цукру, який досі ввозили до Австрії; як відомо, вийшов розпорядок про заборону його ввозу. — На 1000 осіб у Польщі припадає одно авто; Польща стоїть в Европі на 19 місці щодо скількости авт; найбільше їх має Франція, потім ідуть Анґлія, Швеція, Швайцарія, Німеччина, Італія, Японія і Бельгія. — На американській ріці Іст Рівер потонув пароплав „Обсервейшен" з кільканадесяти робітниками; причина катастрофи невідома. — На міжнародній конференції лікарів у Газі для дослідів над чахоткою приняли рішення, що її члени можуть промовляти у 6 мовах: англійській, французькій, німецькій, еспанській, італійській і одній слав'янській. — У Мароко повстали нові бунти туземців проти французів. — У Газі відчинили конференцію міжнародного союзу воздухоплавства:; на ній затвердили цілу низку рекордів, осягнених ріжними летунами. — Гамбурська летунка Трібнер, що вміє по мистецьки зїздити з літака леґкопадом, на данськім острові Арро, при вправах, упала з легкопадом так, що стрясла собі мозок і зломала ногу.

— **Смерть німецького фільософа.** У Празі помер відомий німецький фільософ барон Християн Еренфельс у 73 р. життя. Він був професором празького университету і засновником т. зв. предметової фільософії і представником напрямку т. зв. „фільософії вартости". Із його творів найвизначніші „Система теорії вартости" (2 томи) і „Основні питання етики". У дослідах над евгенікою дійшов він до висновків, що мають велику вагу для сексуальної етики.

— **Зїзд фільософів.** У Газі радить міжнародній конгрес фільософів з нагоди 300-літніх роковин від дня народин Спінози. Реферати зголошені на цей конгрес торкаються проблеми взаємин між фізикою і метафізикою, релігією і фільософією.

— **Поворот до передвоєнних часів.** На шлюб німецького князя Густава Адольфа в Кобурґу приїде наслідник англійського престолу, уельський князь. Від 1914 р. ніодин член англійської королівської рідні не був у Німеччині. Уельський князь зробить це перший. Тільки в таких формальних чемностях можна нині ствердити поворот до передвоєнних часів.

— **Примхи природи.** Фаховий мінхенський медичний журнал передає цікавий випадок, що трапився в південній Африці. 54-літня жінка, що заступала свою доньку як нянька, коли ця йшла на роботу в поле, лишаючи в хаті свою дитину, почала кормити своєю грудю свою внучку. Після якогось часу бабка ствердила, що в неї виступило правильно молоко, немов би вона була матірю. Лікарі пригадують, що на подібні випадки стверджені на Канарійських островах звертав уже увагу А. Гумбольдт.

— **Справлення похибки.** У вчорашній передовій статті п. н. „Ще один „українофіл" попала наслідком коректорського недогляду прикра помилка, а саме: у третьому з черги реченні на початку статті надруковано: „Цим своїм „українофільством" на схід вони намагаються прикрити своє **українофільство тут"...,** а має бути: „цим своїм „українофільством" на схід вони намагаються прикрити своє **українофобство тут",...**

—o—

Студентські справи.

Торговельні студії у Кракові.

Секція Студентів Вищої Торговельної Школи при УСГ. у Кракові подає до відома заінтересованим, що вписи до ВТШ. (**Wyższe Studjum Handlowe**) розпочалися 1. вересня і триватимуть аж до відкликання. Інавгурація акад. року 6. жовтня, початок викладів 8. жовтня.

Умовини приняття: Свідоцтво зрілости середньої школи загально-освітньої державної або приватної і свідоцтво чужої, визнаної міністерством освіти за рівноважне свідоцтву школи державної. Абітурієнтів семинара приймають у характері вільних слухачів. До вписука крім свідоцтва треба предложити посвідку військову і три світлини.

Оплати: річно 365 зол. ратами, вписове 25 зол.

Студії трирічні, ділиться на 5 напрямків. 1) загально-торговельний (банковий), 2) товарознавчо-експортовий, 3) орієнтальний, 4) два педагогічні, 5) комунальної господарки. Крім цього істнує однорічний курс для абітурієнтів.

По ближчі інформації звертатися просто до секретаріяту школи.

Богдан Войтків, голова Секції

СПОРТОВІ ЛЕТУНСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЯК ПЕРЕМІГ ЗВІРКО

Берлін, 3. вересня 1932.

Після відступлення італійської дружини на чолі з уславленим *Кольомбо*, німці були певні, що також цьогорічні спортові летунські змагання скінчаться німецькою перемогою. Сили і вартість польської дружини легковажено. Хоч Звірко на польській машині — збудованій молодим інж. Нібурґом у Варшаві — і вийшов переможцем у технічних (!) іспитах, німецькі летуни переважали його перемогти швидкістю лету. Це їм частинно вдалося. Найшвидше всіх пролетів 7500 клм. німець Зайдеман. Одначе приписи змагань брали під увагу не вище 200 клм на годину. Цеї межі і тримався приблизно Звірко (191 клм. на год.) при допомозі своїх земляків, які, наприклад, „шукали" для нього найлекшої дороги між Ліоном і Штуттгартом.

І в останній день, у неділю 28. серпня, Звірко задержав провід. Боротьба за першенство була неймовірно гостра. Все рішалося в перегонах на віддаль 300 клм. між Берліном—Франкфуртом на Одері — Добрілуґком—Кірхгайном—Берліном. Напруження тисячів людей, що зібралися на аеродромі в Темпельгофі, можна собі легко уявити. Йшло не тільки про спортово-технічні авіо-змагання. Доля судила німцям оборонятися проти... поляка. Дарма, що він колись ніби був летуном у німецькій чи австрійській армії. Тепер він змагався за свою батьківщину під прапором малолюбленої німцями східної сусідки.

До останньої хвилини не знати було, хто переможе. Першим відлетів Звірко. Пять хвилин пізніше найкращий німець цього року Пос. Ще далі німець Гірт (5 хв. 30 сек.). Одинадцять хвилин — переможець 1923 і 1930 рр німець Моріцік. З кожного етапу передавали вислідн. Німці все більше і більше здоганяли поляка. Радіо-голоснадія... Аж ось Звірко зявився на обрію і перший перелетів мету. Замісць бурі оплесків — гробова тиша...

Можеб німець Гірт таки побив був Звірка, але на самому аеродромі мусів він ще перед метою приземлитися. Немов на щастя переможця.

Другий перелетів мету Моріцік. Він дігнав Звірка (214 клм. на год.) аж на 9 хвилин. Проте обрахунок виказав польську перемогу (461 пунктів проти 456).

Якось дивно було слухати польський національний гимн на аеродромі в Берліні і бачити при тому салютуючих німецьких генералів та адміралів. Засада спортового лицарства відсунула всі інші почування. Поволі і публика вийшла із зимної рівноваги. Добру годину пробивався Звірко до авта через натовп бажаючих дістати його підпис. А вечором Німецький Аеро-Клюб пошанував його на банкеті. Крім слави і почестей припало переможцеві коло 4.000 долярів готівкою. Мандрівна нагорода, срібна чаша вартости коло 1.000 долярів (дар Французького Аеро-Клюбу), перейшла до Польського Аеро-Клюбу. В 1934 р. у Варшаві представники ріжних країв знову міратимуться своїми силами в повітрі.

—o— ів.

Про студії в Познані.

Громада Студентів Українців у Познані повідомляє, що речинець складання подань у справі приняття на всі виділи, з виїмком виділу лікарського, враз зі Студією Фізичного Виховання означено на час від 16—30. вересня. Речинець вписів на виділ лікарський минув 10. вересня.

Для вписупу у вище поданих речинцях треба особисто прибути до декана відповідного виділу, чи пак директора студії та зложити: а) подання про приняття і життепис, написаний на спеціяльнім формулярі С (набувати безплатно у педеля в Collegium Minus від 1. вересня), б) метрику уродження в оригіналі, в) свідоцтво зрілости в оригіналі, г) свідоцтво, яке стверджує відношення до військової служби, якщо петент є у поборовім віці, ґ) свідоцтво моральности (лиш ті, що не записуються безпосередньо по зложенні іспиту зрілости), д) свідоцтво відходу (ті, що переносяться з іншої акад. школи).

Кандидат на фармацевтичний відділ зложить крім цього 3 знимки виміру найменше 3 х 4. Тому, що канцелярії виділів видають свідоцтво зрілости і метрику щойно після укінчення студій, слід зробити собі з них перед зложенням відписи. Кількість принятих на виділи: правно-економічний, лікарський, Студія Фіз. Виховання і відділ фармацевтичний обмежена, при чому на виділі правно-економічнім тільки на перший рік.

На лікарськім виділі обовязує конкурс матур та письменний іспит. Першенство на тім виділі і також на виділі правно-економічнім мають кандидати, що покінчили ґімназії типу клясичного або ґуманістичного; абсольвенти матем.-природ. ґімназій мусять предложити свідоцтво з латини. — Кандидати на виділ фармацевтичний будуть здавати іспит з математики або фізики на основі вибору. Всіх нововступаючих обовязують оглядини лікарські, що їх будуть переводити в І. триместрі, а в Студії Фіз. Виховання також проба справности.

Деканати всіх виділів містяться в Collegium Minus (Wały Wazów 26). Dyrekcja Oddziału Farmaceutycznego' ul. Grundwaldzka 14. Dyrekcja Wychowania Fizycznego: park Wilsona, ul. Marszała Focha 40. Річна оплата для студ. І. року 314—324 зол.

Ближчі інформації подає листовно: Б. Рибачек, Poznań, Coll. Minus (за залученням марки за 50 сот).

Виділ.

☦ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ІВАН ГІРНИЙ.

літ 38, б. десятник У. Г. А., родом з Комарна, помер 7. ц. м. від куль, одержаних від злочинної руки в ночі у дорозі біля Любіня Вел., коли віз товари до Львова, саме в околиці, де в рядах У. Г. А. був на фронті. Дня 8. ц. м. відбулися в Комарні величаві похорони Покійного, в яких взяли участь усі б. стрільці і старшини У. Г. А. з Комарна та орхестра „Сокола“. Над могилою попрощав Покійного в імени б. стрільців і старшин У. Г. А. адв. О. Утриско. Смерть ідейного громадянина, пок. Івана Гірного, та ще й серед таких траґічних обставин, викликала щирий і глибокий жаль серед усіх, що його знали. На похоронах плакали всі ті, яким він колись, сидячи в Домбю і Стшалкові, помагав своєю доброю рукою. Покійний полишив жінку і пятеро дрібних дітей у великій біді. В. Й. П.!

—o—

Дописи.

БОЛЯНОВИЧІ, ПОВ. МОСТИСЬКА. **(Культурна праця в селі. — Три свята).** Для людини, що іде довгим трицятькільометровим шляхом з Перемишля до Боляновичі, видається, що в такім відтятім від культурного світа селі мусить бути темнота та несвідомість. Одначе тут саме зустріне милу несподіванку. В середині села красується чудовий будинок місцевої кооперативи, де находиться також молочарня та читальня „Просвіти“ з дуже гарно влаштованою салею. Управа кооперативи на чолі з о. Анатолем Козаком з гордістю показує гостям свої надбання. І справді дорібок є великий. За лядами в просторій крамниці стоять у чистенькі халати зібрані продавці. На полицях повно товарів, що можуть заспокоїти всі вимоги села. Починаючи від заліза та рільних знарядів аж до шкіри та матерій, можна тут дістати все не дорожче, як у місті. В магазині повні скрині яєць та збіжа. Значить: відбувається товарообмін, що впливає корисно на розвій кооперативи. Кооператива має також машини до чищення збіжа, що з них користають члени безплатно. Нафтові збірники забетоновані осторонь так, що нікому не грозить вибух. Зараз побіч є маслярня, що має гарно влаштовану ледівню. При кооперативі працює цегольня, що робить цеглу на будову церкви. Подивляти треба також, як у теперішній страшній скруті можуть люди вести таку величну та коштовну будову церкви, і то тільки з добровільних датків. Це виключно заслуга енерґійного пароха. Немило вражає тільки те, що наші інжинІри мають мулярів виключно чужинців, тоді, коли сотки наших безробітних фахівців просто гинуть з голоду без праці; отже наші церкви будують чужі люди, що ширять тільки деморалізацію по селах. — В часі вакацій відбулися тут три свята. Ювилей 30-ліття кооперативи, місія та концерт у честь Шевченка. На концерті виступав місцевий хор під диригентурою п. Луки Демчука, що не жалував вакаційного відпочинку і посвятив багато праці для звеличання свята. Дуже гарно випала декламація ґімназіяльної учениці Ольги Козаківної „Скарб України“. Приступно пояснив вагу свята мгр. Федь Кокоруда. Закінчено свято національним гимном. Треба зазначити, що душею праці і розвою села є голова читальні „Просвіти“, місцевий парох о. Анатоль Козак, що не жалує праці, аби піднести якнайвище економічно й культурно нарід. Зате слабо працює мостиське студентство, що за час вакацій не дало ані одного відчиту. — **Студент.**

ГОШІВ. **(Ювилейне свято віднови Чина оо. Василіян).** Гошів є вже здавна центром релігійного життя нашого народу. А цього року з приводу 50-літнього обновлення Чина св. Василія зібралися в Гошові тисячі паломників з повітів: Стрий, Долина, Калуш, Жидачів, ба, навіть зпід Станиславова прибуло багато людей. Цілих три дні, від 25. до 28. м. м. включно, відбувалася в Гошові з тої нагоди місія. Яку тяжку працю мало духовенство світське і чернече, видно з того, що до сповіди і св. причастія приступило тут у тих трьох днях понад 8 тисяч осіб, найбільше з усіх монастирських церков. Щоденно були 4 проповіди, що їх слухав нарід з великою увагою. Самих світських священиків було 15 і стількиж майже черців, які пізно в ніч і від раннього досвітку працювали в церкві. Свято це мало велике значіння не лише для сторони духовної, але і для культури народу. Тут чулося, що нас лучить і одна католицька віра і одна українська національна ідея, — а це підносить наш нарід на дусі і він щораз більше скріпляється в національній свідомости. Треба зазначити, що і з Закарпаття приходить до Гошова все багато нашого народу, котрий і там щораз більше зростає в національній свідомости і відвертається від аґітаторів Москви та православія. — **М. К.**

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 10. IX. 1932 р. за масло експортове та десерове пріма 2·80 зол., за літру молока 19—20 сот., літру сметани 0·90 зол., копу яєць 4·— зол. при тенденції звишковій.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Понеділок, 12. IX. год. 7.30 веч. „Горячка нафти“ (вистава закуплена).

Театр Ріжнородностей.

Понеділок, 12. IX. год. 7.30 веч. „Так здобувають жінок“.

Спортовий цирк при вул. Пелчинській на площі біля Тенісового Т-ва.

Щодня дужання атлетів. Початок в год. 8.30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Ловіцька княжна“

АТЛЯНТІК (давніше Лев) нечинне.

КАСІНО: Льорель і Гарді в „Чужинній землі“.

КОЛІСЕЙ: „Нічні метелі“, „Свищемо на кризу“.

КОПЕРНИК: „Гегенна жінки“.

МАРУСЕНЬКА: „Гегенна жінки“.

МІРАЖ: „Любощі віденської залоги“.

ОАЗА: „Все для дівчинки“ (Гарі Піль).

ПАЛЯС: „Рік 1914“

ПАН: „Кров на пустині“.

ПАСАЖ: „Герой зі Заходу“.

ПРОМІНЬ: „Нюйорк у ночі“.

СТИЛЕВЕ: „Ц. к. фельдмаршал“ (Власта Буріян)

УТІХА: „Сірий дім“.

ХИМЕРА: „Украдений рай“ (Филип Гольмес, Нансі Кероль).

Закордонне радіо.

Вівторок, 13. вересня 1932.

Кенігсберг (217,1) 21.00 Веселий Бах, **Братислава** (278,8) 14.30 Концерт, 22.20 Циг. музика, **Мілано** (331,4) 20.30 „Країна дзвонів“ оп. Ранцата, **Льондон** (356,3) 12.00 Музика, 13.00 Балкан, 21.20 „Ідеальний муж“ песа Уайльда, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Спів, **Гамбург** (372,2) 19.45 „Дер Вафеншмід“ ком. опера Льорцінга, **Берлін** (419) 20.00 Розривковий вечір, виїмки з „Домика трьох дівчат“ оп. Шуберта, **Стокгольм** (435,4) 20.00 „Фіґарове весілля“ оп. Моцарта, **Рим** (441,2) 12.00 Музика, 20.45 Концерт, **Прага** (488,6) 21.00 Концерт, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 15.20 Оп. музика, **Мінхен** (532,9) 16.05 Спів, Петрі (сопран), 20.50 „Гаік ін дер Еге“ весела нар. песа Мартенса, **Будапешт** (550,5) 20.00 Мад. арії, **Харків** (937,5) 10.00, 16.35 Концерт, 15.00 Український концерт, 18.00 Тр. з театру, 24.00 Комунікати, виїмки зі звуковиків.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 13. вересня 1932.

11.58 Час, 12.10 Огляд преси, 12.20, 12.45, 15.10, 15.55 Грамофон, 12.40 Метеорольоґічний комунікат, 15.00 Господарський комунікат, 15.30 Летунська хвилинка, 15.35 Комунікат уряду фіз. і спорт. виховання, 15.40 „Музичні загадки“ авд. для старших дітей, 16.40 Спортовий відчит, 17.00 Симфонічний концерт (орхестра), 18.00 „Карло Шимановський, як письменник“ відч., 18.20 Легка й танк. музика, 19.10 Всячина, 19.30 Комунікат т-ва заохоти плекання коней, 19.35, 21.50 Пр. рад. денник, 19.45 „Життева справа театру“, 20.00, 21.15 Концерт (орхестра, Меч. Перкович, тенор), 21.00 Фейлетон Каден-Бандровського, 21.55 Комунікати, 22.00 Спів, Гелер-Вічинська, 22.20, 22.50 Танк. музика, 22.40 Спорт. вістки.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Вписи до Господарської Школи в Милованні. З днем 1. листопада розпочинається в господарській, садівничій і кооперативній школі Т-ва „Просвіта“ в Милованні шкільний рік 1932/33. Наука триватиме до 30. вересня 1933 р. **Пляни науки річної школи** охоплюють потрібне поступовому господареві фахове знання, а також загальну освіту. Рівночасно розпочинається з днем 1. листопада **чотиромісячний годівельно-ветеринарійний курс** (від 1. X. — 28. II.), який дає годівельне і ветеринарійне знання, потрібне кожному господареві при годівлі молочної худоби, безрог і дробу, а також вишколює **контрольорів молочности.** Учні річної школи є рівночасно учасниками того курсу. Головний Виділ Т-ва „Просвіта“ **проголошує отсим вписи** до річної школи і на годівельно-ветеринарійний курс на слідуючих умовах: 1) До школи приймається мужчин в віці 15—24 літ, що покінчили народню школу. 2) Кожний принятий учень має мати одяг (в тім одяг до праці), 4 пари білля, 4 рушники, 2 простирала, подушку, покровець, сінник, а також ложку, вилки, ніж, тарілку, і півлітрове горня (поливане). Батьки учеників мають прислати з проханням о приняття таку заяву: „Отсим зобовязуюся платити за свого сина ..., ... учня Госп. Школи в Милованню 35.— зол. місячно за науку, харчі і приміщення що місяця згори“. — Власноручний підпис. 3) Наука **в річній школі коштує 5.— зол.** місячно. Учні мають приміщення в шкільному приюті, а харчі одержують в кооперативній харчівні школи. За приміщення в приюті, опал і світло платять учні по 5.— зол. місячно, а за харчі в харчівні 25.— зол. місячно. Вписове 15.— зол. на початку шкільного року. **Оплата на годівельно-ветеринарійнім** курсі виносить одноразово за цілий курс з мешканням, опалом і світлом 150 зол., вчисляючи в те зужиття приладдя та оплату спеціялістів учителів. 4) **Прохання о приняття** з долученим шкільним свідоцтвом належить надсилати на адресу Господарської Школи Т-ва „Просвіта“ в Милованні п. Стриганці п. Дн. До прохання долучити значок за 90 гр. на поручену відповідь. Ближчі інформації уділить на бажання Управа Школи; вона повідомить також про приняття і день приїзду.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.